

Hoogste tijd voor digitale smeerolie

Informatie- en communicatietechnologie (ICT) neemt een steeds belangrijker plaats in binnen onze samenleving. We kopen, spelen, en communiceren meer en meer via internet en mobiele telefoons. Ook in de zorg komt de ICT snel op. Dankzij websites weten patiënten en hun familieleden steeds meer over hun ziektebeelden. Internet is een belangrijke informatiebron. De arts even snel via de e-mail consulteren komt vaker voor. Ziekenhuisopnamen duren steeds korter dankzij moderne technieken. Steeds vaker worden patiënten na ontslag uit het ziekenhuis via digitale verbindingen thuis gevolgd. Nierdialyses kunnen plaatsvinden bij mensen die in hun eigen bed liggen te slapen, dankzij een verbinding met het ziekenhuis. Steeds meer thuiszorgorganisaties bieden als dienst aan dat cliënten via beeld- en luisterverbindingen kunnen communiceren met wijkverpleegkundigen. Zo kunnen cliënten op afstand begeleid worden terwijl ze zelf eenvoudige onderzoeken doen, zoals bloeddruk meten. Het maakt hen mobieler en minder afhankelijk en bovendien is het goedkoper. Voor veel mensen met een handicap is ICT ook heel belangrijk in hun communicatie met de buitenwereld. Mailen, chatten, surfen op internet; het is een toegankelijke communicatievorm. Bedlegerige mensen

kunnen via webcams toch een beetje een verjaarsfeest bijwonen.

Als we dit allemaal op een rij zetten, dan is het vreemd dat rond de Wmo nog maar zo weinig gebruik wordt gemaakt van ICT. Ook op de Wmo gebaseerde activiteiten maken immers deel uit van de samenleving. Het aantal gemeenten dat naast een fysiek Wmo-loket ook een digitaal Wmo-loket heeft, is zeer beperkt. In Wmo-verordeningen beperken de verstrekings- en vergoedingsregelingen zich tot hulpmiddelen en voorzieningen die nodig zijn rond lichamelijke beperkingen. Terwijl de grootste budgetten in de Wmo met welzijn en participatie te maken hebben. Slechts een enkele gemeente is aan het nadenken over het beschikbaar maken van domotica en ICT-voorzieningen op basis van hun Wmo-verordening. Dat is jammer, want ICT kan een prima smeermiddel zijn om mensen met elkaar in contact te brengen en mensen te laten participeren in de samenleving.

Op verschillende plaatsen in Nederland is via experimenten geprobeerd om de beeld- en luisterverbindingen die de thuiszorg gebruikt ook elders toe te passen. Zo zijn er flatgebouwen waar bewoners via beeld- en luisterverbindingen contact met elkaar opnemen en met elkaar chatten. Cynici dachten dat daardoor de per-

soonlijke contacten nog meer zouden verminderen, maar het tegendeel bleek waar. Doordat mensen met elkaar chatten, wilden ze ook bij elkaar op de koffie en durfden ze elkaar bij een griepje makkelijker te vragen om even een halve brood te kopen. Via andere functionaliteiten rond de beeld- en luisterverbindingen werd het makkelijker om bioscoop- en theaterkaartjes te bestellen, de activiteitenagenda van het buurthuis te raadplegen of de buurtwebsite te bekijken.

Dit soort experimenten heeft ons ook geleerd dat de bedieningsmogelijkheden eenvoudig gehouden moeten worden. Wordt het te ingewikkeld, dan haken mensen af. Het veel gehoorde misverstand dat ouderen überhaupt niet met ICT om kunnen gaan, is al in vele experimenten gelogenstraft. Dit blijkt trouwens ook uit het onderzoek *Verbinding maken - senioren en internet* (2007) van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en Seniorweb. In diverse verzorgingshuizen lopen jongeren rond die ouderen helpen met de omgang met mobiele telefoon en computer. Beiden vinden dit leuk.

Thuiszorginstellingen hebben vaak grote moeite om beeld- en luisterverbindingen financieel rendabel te exploiteren. Als gemeenten en woningbouwverenigingen zorgen dat de functionaliteit ervan wordt vergroot, neemt niet alleen het rendement van de voorzieningen en verbindingen toe, maar ook de participatie en het contact. Het wordt hoog tijd dat meer gemeenten als Wmo-regisseur aan de slag gaan met ICT-oplossingen.

Vreemd dat rond de Wmo zo weinig gebruik wordt gemaakt van ICT.